

Kongl. Maj:ts Befallningshafwandes  
i Malmö Lån till Kongl. Maj:t afgifne

# Semårs = Berättelse

år 1822.

---

---

Stockholm, Tryckt i Kongl. Tryckeriet, 1823.

## INLEDNING TILL

**Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.**

**Täckningsår: 1817/1821-1851/55.**

Kungl. Maj:ts överståthållares i Stockholms stad och Kungl. Maj:ts befallningshavandes i Sveriges län till Kungl. Maj:t femårsberättelser. Vissa femårsperioder finns även tabellbilagor.

Berättelserna innehåller följande avdelningar:

- Länets allmänna beskaffenhet
- Innevånare
- Näringar
- Politisk författning
- Städer

### **Efterföljare:**

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetad och utgivet av Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1863-1912. Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Malmö Län till Kongl. Maj:t afgifne Femårs-Berättelse år 1822.

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB).

Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

Kongl. Maj:ts Befallningshafwandes  
i Malmö Lån till Kongl. Maj:t afgifne

# Semårs = Berättelse

år 1822.

---

---

Stockholm, Tryckt i Kongl. Tryckeriet, 1823.



# INNEHÅLL

## Underdånig berättelse

	Sid.
1:o Länets allmänna beskaffenhet.....	3.
2:o Innewånare.....	4.
Folkmängden.....	4.
Folket.....	4.
3:o Näringarne.....	5.
Jordbruk.....	5.
Boskapsskötsel.....	7.
Fårafel.....	7.
Hästafel.....	7.
Skogen.....	8.
Bergsrörelse.....	8.
Fabriker, Bruk och öfrige Näringar.....	8.
Binäringar.....	9.
Kammar-werk.....	9.
Qwarnar.....	9.
Stats Bidrag.....	9.
Politie.....	10.
Städerna. Malmö, Ystad och Landskrona.....	10.
Helsingborg.....	10.
Lund.....	10.
Skanör och Falsterbo.....	10.

## Tabellbilaga

Malmö Län. Tabell för Landet

Malmö Län. Tabell för Städerna



## Stormäktigste Allernådigste Konung!

Då till underdänig följd af Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 17. April förl. år, Statistiske och Deconomiske Berättelsen för de sist förflutne Fem åren skall i underdänighet afgifwas, enligt de Tabeller och föreskrifter, som af Landtbruks-Academien blifwit projecterade, kan jag ej dölja min farhåga, att vansedt all den omtänka hos dem, som varit pligtige, att samla och meddela de erforderlige uplysningarne, mistag likwål torde komma att äga rum i sådane delar, hvilka berott dels på riktigheten af upgifterne hos de personer, som under befarad slytning på ökade onera skolat dem från första hand lemna, dels ock på fattningen, omdömet och tillämpningen af sådane bidrag, som äro tillfällige, obestående, olifartade på en ort emot en annan, och hvarigenom deras förvandling i wis penninge-beräkning ej annat kan än blifwa osäker. Planen är defutom aldeles ny och omfattningen ganska widsträckt för att genom den i flere delar endast ytliga kannedom, som dertill kunnat användas, genast winna i allt den tillförlitlighet, som påräknas, och hwilken wid första försöket näppeligen är att åstadkomma, då flere personer, hvarje på sitt håll, skola efter olika sätt att se och behandla ämnet, gifwa grundläggning för det hela i resultatet.

Gemte det de författade Tabeller, dels för Landet, dels för Städerne uti särskildte columner uptaga, hwad efter anordning deruti bör igenfinnas, warder, i enlighet med wunnen kannedom och inkommen uplysning, förhållandet i Länet närmare förklaradt, som följer:

1:o. Malmöhus Län äger i allmänhet ej annan bergsträcka, än den, som till någon del stijer detsamma från Christianstads Län emellan Åsbo å ena och Luggude samt Onsjö Häradet å andra sidan, utom bergsträckan Kullaberg kallad, i Luggude Härad, der Kulla fyr är belägen, och några

med Fog bewurna bergstrakter i Torna och Frostå Härader; hela öfriga Lånet utgöres af slättmark, och till det mesta frugtbärande åkerfält och ångar, samt vackra eke- och bokskogar egenteligen tillhörande säterien i nämnde tvåanne Härader, jemte en del af Onsjö, Fårs, Bara samt Hjums Härader. Inga betydelige kärr, men någre insjöar, deraf Ringsjö och Bombstö är de största. Innehållande hela Lånet omkring 44 qvadratmil.

På slättbygghden är den rådande jordmånen, lerblandad jordmulla, å några ställen sandmulla och å Fogsbygghden mer och mindre blandad med Fogslera och utmarken derstädes stenbunden.

Locala förhållanden hafwa ej påfordrat någre uttappningar af sjöar. Endast afloppsdiiken för wattenets affall erfordras å slättbygghden, som af Possessionater noga, och åfwen efter hand af Allmogens iakttages, och hwilket åfwen motiveras af den ständigt fortgående enskiftes-anstalten.

Å särskildta säterier der större kärr finnas, hafwa dessa blifwit uttappade, der sådant för odling erfordrats; men någon allmän anstalt för detta ändamål har ej warit af nöden.

2:o. Innewånarne: Folkmängden utgör enligt tabellerne på Landet  
 det 156,508.  
 samt i Ståderne 19,854

Summa hela folk-mängden 176,362.

Med fullständig wisshet kan antagas att folk-mängden är i ständigt tilltagande och att densamma på Fem år tillwuxit med 14,496 personer på Landet och 1,149 i Ståderne, eller omkring 10 procent på Landet och 16 procent i Ståderne, hwilket är en direct följd af Enskiftes-werkets fortgång och mindre priser på födan, medan hemman, som tillförene blott haft en a två Åboar, bebos nu af sexton till tjugo och deröfwer, samt Arbetsfolk i Ståderne hållre gifta sig och arbeta för dagpenning, än tjena för årslön. Då Skånsta Bonden tillförene ej ansåg sig besuten under  $\frac{1}{2}$ -dels eller minst  $\frac{1}{3}$ -dels mantal, då han ej noga kände ågorynden eller wisste draga rätta fördelen af jorden, är förhållandet nu aldeles omvändt. Han säljer jorden tunnelandswis, och en Åbo anses bergad på 10 tunneland god jord, stundom åfwen på mindre omfång. Förmågan har ej tillsträckt, att efter enskifte, sätta all jord i häfd och odling.

Under den goda tiden, då penninge-tillgångarne woro ymnige och spanne-målen gick i högt pris, war handeln liflig, jorden dyr och man handlade på speculation. Genom förändrad conjunctur, minskades penninge-tillgångarne, spannemålen började falla i wärde; man forcerades deraf än mer till den



enda återstående utvägen för räddning och till winst, att stycka jorden. Dessutom, hållre än att tjena, förskaffar Tjenstehjons-clasen sig en ringa tillgång att köpa ett större eller mindre jordstycke. Det bebygges och odlas. Kostnaden till odlingen blef för smärre Delägare ej betydlig, i synnerhet sedan jordbrännings-anstalten upstod och allmänt widtog. Detta gifwer anledning till många ågtenskap, till folkökningen, men denna ökade rikedom för Staten åtföljes af den svårighet för orten att sakna Tjenstehjon, och gode tider för medellöst folk har ökat lättjan hos de arbetande, och svårighet för dem, som behöfwa deras arbets-biträde.

Det har blifwit nödvändigt för att ej öka Tiagarehopen, att förekomma allt för widt utsträckt hemmans-klyfningar. Något är i den delen vunnit, men mera erfordras, och enligt underdånig gjord hemställan om en wis gräns mot hemmansklyfningars allt för stora utsträckning, är att förhoppas en nyttig och nödvändig jenkning i denna oecongmiska angelägenhet.

Folkets bildning är till en del, åtminstone hwad den arbetande clasen angår, redan skildrat. Hågen att blifwa sin egen, att ej stå under Husbon-da-befäl, ligger i människans natur, men den har ej förr fått sådan utveckling, som tidernes skick efter hand medgifwit och föranledt.

De goda pris å födämnen, som några år fortfarit, hafwa ej förminskat arbetslönerne; och då Daglönarne kan förtjena en dag, hwad han lefwer för i flere, så alstras deraf lättia, och af denna, osedlighet. Det låter knapp tänka sig, att wid behof af Arbetare, wid goda pris på födämnen, och wid höga pris å arbetslöner, tjufnadsbrott äro i tilltagande. Men erfarenheten bestyrker detta förhållande. Flerfaldiga Police-åtgärder, äfwen förhör inom hwart Härad äro är efter annat hållne med 1000:detals personer, som satt sig inhyses eller under en låtsad tjänst och ståt-tekning, likwål disponera sig sjelfwa; mycket är i den delen rättadt, genom sli upmärksamhet, och denna lemnas äldrig ur ögnasigte.

Efter det Byelagen uphört och utskiftningar skett, hafwa flere skole- och undervisnings-anstalter i hwarje Socken blifwit nödvändige, och i samma mån dessa följäs af Prästerkapets nit, måste sedligheten allt mer och mer, hos den upväxande ungdomen, komma till stadga.

3:o. Naringarne: Utom någon skog till wedbränse, som egenteligen från en del säterier kan afstås, utgör jordbruket och åkerstöfseln ortens egentliga näringsgren.

Sedan enflifte åtminstone till fem sjettedelar öfwergått Lånet, nyttjas jorden der i circulation ungefärligen sålunda, att  $\frac{1}{2}$ :del trädas och begagnas till bete,  $\frac{1}{2}$ :del besås med höstfåde hwete och råg,  $\frac{1}{3}$ :del med korn, och  $\frac{1}{3}$ :del

med ärter, wicker, hafra och potatoes. Å större egendomar begagnas potatoesfättningen i än större scala.

Genom enskiftet har detta Lån antagit ett förändradt och sådant fläck, som med jorden och klimatets naturliga beskaffenhet instämmer.

Enligt 1805 års afgifne Femårs-Berättelse, då enskiftningen först påtänktes, nyttjades ej något hwete-utsäde, mer än på sätesgårdarne; råg fanns ej till affalu, blott till egit husbehof, och införskrifning deraf war nödig för att ofta fylla brist; potatoes nyttjades då blott såsom en trågårdspantering; Kreaturen föddes illa om wintern och swulto om sommaren; halmen brändes upp till eldning, och öfwer folkbrist war en allmän flagan. Nu mera, ehuru Korn utgör ortens hufwudsäde, kommer dock höstfådet dernäst i ordningen såsom det betydligaste och utgör wiserligen  $\frac{2}{3}$ del af det belopp som försäljes. Potatoesplanteringen är snarare för stor än för ringa. Des användande till brånwinstillverkning ingår i en ganska stor Oeconomistberäkning. Kreaturen födas och wårdas bättre än förr, hwarigenom gödsel-tillgången ökes, och den anses för en usel jordbrukare, som använder halm-förrådet till brånse. Till den föröklade spannemålsproductionen kan med tämmelig säkerhet slutas af denna waras utskjeggning, och hvars belopp under de sist förflutne Fem åren utgjort icke mindre än 1,078,950  $\frac{1}{2}$ delars tunnor samt 1,356,420  $\frac{2}{3}$ delars kannor brånwin, deraf största beloppet är tillverkad af potatoes, och ehuru den spannemål är inberäknad, som från Cimbritshamn och Östad afgått, utaf Christianstads Läns ditförde och försälde product, så kan dock i betraktande af den spannemål, som, från Malmö Lån försäld, blifwit för landwägen till andre orter, med tämmelig wisshet antagas, att från Lånet det belopp är försäldt under förberörde tid, som blifwit ofwan uptagit.

Under nämnde tid har ock, enligt Förste Landtmätarens bifogade sammandrag, 820 Åboar undergått enskifte med sine ågor på 232 hela hemman, deraf 392 Åboar blifwit qwarboende och 428 utflyttade, den gamla åkern utgjort 13,333 tunneland, samt den till odling dugelige utmarken och ången till 16,895 tunneland och hela delningsmarken, åker, ång, betesmark och torfjord 45,739  $\frac{3}{8}$ delars tunneland; och då Allmogen redan öfwerwunnit fördomen mot denna förändrade oeconomiska anstalt, samt efter hand samlat erfarenhet i jordbruket genom andras råd och egen uplysning, så blir i tidens längd wiserligen ingen widare fråga, hwar spannemål för Rikets behof skall fås, men wäl, hwar den skall finna förmånlig affättning, så att industrien ej må falla under tyngden af arbetskostnaden, förslag, samt Tjenstehjons aflöning och underhåll.

Efter hand tilltager allt mer och mer begagnande af Engelske wallplogen; annars nyttjas ortens wanliga redskap, dock med någon förbättring och efter hand med mindre antal dragare än förut.

Mekaniske inrättningar hafwa i brist af wattendrift ej sunnits användbare widare än hvad angår tröstmachiner, hvilka nästan på alla sätesgårdarne begagnas.

**Boskaps-skötseln.** I samma mån spannemålsprisen wisat sig ofördelaktige och tillgången å denna product ymnig, har en och annan omtänkt jordbrukare börjat, att, mera än förr, wnilägga sig om boskaps-skötseln och bringa ladugårds-afkastningen till något fördelaktigt resultat. Ingen står dock i allmänhet ej i proportionerligt förhållande till åkern. Kreaturslagen hos Allmogen äro i allmänhet de wanlige. Hos Possessionaterne fåster denna hushålls-artikel allt mer och mer upmärksamheten, så att racerne förbättras äfwen genom direct införskrifning utrikes ifrån af Holländsk race, och i allmänhet äro kreaturen i synnerhet hos Stånds-personerne större och wäl födde. Ortens ringa tillgång på tjenligt ängsfoder sätter den i förlågenhet då, såsom detta år, fodret blir mindre än wanligt. Skagt och salu är då enda utvägen, och nu har fårskt kött fallit till 32 a 24 Skillingar Banco Lis pundet, hvilket pris näppeligen blifwit ökad, om ej en länge önskad speculation blifwit widtagen, att salta kött till affalu å andra orter.

Fårafken utgör en ej obetydlig hushålls-artikel. Den är mycket förbättrad i senare åren af den Merinos race, som, genom Konungens Nådiga föranstaltande, år 1814 i Riket inkom, deraf en stam bibehålles på Fljinge Rungsgård af 80 tackor och 10 baggar, under wård af en från Brabant medförlid Får-skaffer. Under den sedermera förflutne tiden hafwa af asken blifwit, inom och utom Prowincen, aflätne 290 stycken nemligen 163 baggar, 91 tackor och 36 lamb samt af ullen förnytradt 6,259 $\frac{1}{2}$  Pålund till ett för asken och ullen sammanräknadt wärde: 13,455 Riksdaler 7 Skillingar Banco.

Så länge af asken tillgången war mindre, men mera begärlig och betalningen högre, kunde Fåfferiet bära sig på egen fond. Nu åter, sedan priset å asken och ullproducten ansenligen fallit och kreaturen ej kunna debiteras utan måst utfättas emot En Riksdaler Sexton Skilling årlig lega för hwart kreatur, synes underhållet, till någon del komma att falla Staten till last. Men denna obetydeliga förlust öfwerwäges mångdubbelt af den nyttiga werkan, som en förbättrad Fårafwel medförer å Fabriks-tillverkningarne, hvilka derigenom fourneras med förut till sådan finhet saknade goda rudimaterier.

Håstafken är äfwen i ett märkbart tilltagande derigenom att utom wanliga prämier för goda Hingstar, till ett bestämmt årligt antal, äfwen wisä

Esquadrans-hingstar äro inom Cavalieri-Regementerna antagne till betäckning, utom den tillgång å Hingstar, som finnas och äro att föryttra på Flijinge Stuteri, där goda Hingstar särskilt för Allmogens afvel äro anslagne, och hvarigenom inom kortt behöfvret af Dansta Hästar för Remonteringen måste komma att uphöra till icke ringa fördel både i allmänt och enskilt afseende.

Skogen. Utom i en del af Onsjö samt Torna, Frosta, Bara och Ljunns Härader, där betydelige Eke- och Bokskogar finnas, äro ej någre Skogar i detta Län, och de som finnas, tillhöra egentligen Säterieägare. Inga Krono- eller Recognitions-skogar äro här befintlige. Af ortens berörde tillgångar kan omöjliggen de skogs-behof fyllas. I senare tider har tillförsel från Calmare Län och Blekingen sjöledes kommit till undsättning. Man har wäl, genom en år 1812 träffad öfwerenskommelse, att hwart Femtionde Tunneland jord skulle användas till träd-plantering, sökt åstadkomma skogstillgång å slättbygden; men owiljan mot denna behöfweliga wahra hindrar fortgången med den fart, som kunnat läfwa någon förmån, och gemenligen stannar planterings-åtgärden wid pilhäckar i ågofillnaden och wid åbyggnaderne, som likwäl ej obetydligt bidrager att fylla flere hushållsbehof, åtminstone till barkes- och ris, som ammars med kostnad skulle anskaffas. Egentligen å twänne flygsands fält wid Nää Fiskelåge i Luggude Härad och på Hemmestorps bysäger i Torna Härad äro anseelige skogsplanteringar i senare åren anlagde med en lofwande framgång, hvarigenom tillika den odugeliga marken wid Nää blir nyttig, samt för flygsandens utspridande wid Hemmestorp en högst nödwändig gränts satt.

Torfjord finnes i mer och mindre ymighet å särskilte trakter i orten, egentligen wid Sätessgårdarne Gidsholm, Selsåkra, Torup, Klågerup, Herrestad med flere ställen, och utom denna tillgång, skulle i synnerhet den mindre bemedlade delen af Allmogen wara blottstald. Af Högånäs Stenkolshäruftwa har i synnerhet till Brånwinsbränningen och andre inrättningar i Städerna Stenkolhs-tillgången warit förmånlig, och den minskning denna tillgång medför å ortens wedförråd är allt för betydlig för att ej wäcka önskan och hopp om Stenkolhs-Werkets bibehållande och kraftfulla drift.

Bergsrörelse tillhör ej denna ort.

Fabriker, Bruk och öfrige Naringar, som ej höra till Bergsrörelsen:

Deras bestaffenhet och antal uptagas i Tabellerna.

Af alla Bruk wore Stenkolhs-Werket, det för orten förmånligaste, men hvars drift nu är i wanmagt till ortens ej ringa skada.

Öfrige

Öfrige Fabriks-vörelserne på Landet äro ej af betydighet. Bland Låders Garfverier är ett wid Bollsjö Säteri, som synes vara i fullständig drift, men icke något har på Landet under de sist förflutne fem åren tillkommit.

Vinåringar äro inga i Lånet att påräkna utom tobaks-plantering, som drifves med god framgång.

Fiskerierne wid Kusten åt Öresund äro mer och mindre lönande, endast till idkarnes nödorstiga bergning, då sillfångsten ej är förmånlig.

Saltpetter-tillverkningen är wäl under anläggning på en del Skogsorter, men kan ej ingå i någon oeconomisk beräkning.

Linne- och Ull-wåfnader idkas wäl i Skogsbyggheden, men icke till salu till något synnerligt belopp, widare än för eget behof, hwilket, då Ullmogens Kläder egentligen är af egen tillverkning, ej eller kan åstadkommas, där hufvudnåringen rått wårdas.

Brånwins-tillverkningen har deremot blifwit ett allmänt föremål för speculationen, i synnerhet sedan nyttan af potatwes användande dertill blifwit utrönd.

Utom de år, då wid Kronans Magasiner uphandling skedde af spannes mål för att uprätthålla prisen, hafwa för nåringarne ej någre allmänna bidrag ägt rum; och genom dylike understöd skulle ej eller någon annan nåringsgren kunna befordras, medan local, lynne och wana stamma deri öfwerens, att jordbruket och productens förmånliga användande endast och allenast kan uprätthålla orten, såsom des enda oeconomiska föremål.

Affsättnings-orterne för spannemålen, äro egentligen Göttheborg och till någon del öfrige norra orterne, men måst Stockholm. Sistnämnde ställe synes dock i senare åren, mindre än förut, hafwa warit af spannemål i behof.

Kammar-Werk: Werkan af enskiftes anstalten i orten är förut beskrifwen i sammanhang med ortens production. Inga wattenwerk förorsaka någon allmän skada. Enskifte frågor derom afgöras wid Domstolarne.

Antalet af Hemman och Lågenheter af olika natur innefattas i tabellen.

Öwarnar skattlagde till tull och till husbehof utgöra de förra 5 st. de senare . . . . . 22 st. tillkomne under sista Fem åren.

Stats Bidragen äro i tabellerne beskrifne.

Desa äro på nåringarne å landet ej så tryckande, att hwarken direct eller indirect olågenhet deraf upkommer. Forslen af Kronationde är ej beswärlig och i samma mån en ny under händer warande indelning deraf med-

hinnes, kan äfwen deraf någon lindring i forstlen förorsakas. Kronotionden utgöres defutom in natura eller efter Markegång utan förvandling, hvarigenom denna utgift mycket underlättas, och för förvandlingen deraf in natura i penningar, är ingen annan grund följd, än wårdet å de dagsverken, som derigenom förspillas.

Hållskjutten är den måst onyttiga och måst betungande af alla skjutningsbesvär. Redan är den ock till hälften förminskad och def totala uphörande åtminstone på många ställen har fåstat upmärksamhet till undersökningar i orterne, utan att likwål än dermed kommit till slut.

Politie: Till ordnings bibehållande äro mångfaldige föreskrifter tid efter annan utfärdade:

- 1:o Emot obehörige samkwäm och gästabud af tjenstehjon.
- 2:o Mot löse personers fringsstrykande.
- 3:o Mot tjenstehjons sysloslöshet och utswåfningar.
- 4:o Mot oordningar wid Kronos och Gåstgifweri=skjuts utgörande, med mera, hwartill omständigheterna kunnat föranleda, till handläggning hwaraf Ordningmäån fått instruction.

Städerna. Malmö, Ystad och Landskrona: Utom handtverksarnes näringsfång i deras yrken i allmänhet, äro nämnde Städens rörelse hufvudsakeligen grundad på handel och defutom på export af ditförde waror af Landets producter, jern, trådwirke, beck och tjära, och på införskrifning af specerier, som komma från utrikes orter, deraf Köpenhamn i synnerhet fournerar behofwet, medan, utom salt och sill samt rått socker och tobak, någon direct utrikes handel nu mera härstädes ej bedrifwes. Spannemålen förses till berörde Städter från närmast belägne slättbyggd samt öfrige producterne, dels land= dels sjövägen från Småland, Blekingen och Calmare Län, och affättningsorten är redan nämnd wid Landt=beskrifningen. Sillhandlen har börjat bli mera liflig från Norrige än förr, måst i utbyte mot spannemål. Genom den rättighet, som blifwit bewilljad Trelleborgs By, att där idka byteshandel med ortens spannemål och def behof af trådwaror, har i senare åren omkring 15,000 tunnor spannemål årligen afgått från berörde ställe sjöledes, måst på Stockholm och norra orterne till en ej ringa minskning i Städernes utskjoppning.

Helsingborg har samma handels-tillfälle, som öfrige nämnde Städter, men hamnen där gynnar ej någon activ handel.

Lund har egenteligen sin bergning genom hushyror af de Studerande, af jordbruket och af marknads=besök.

Skånör och Falsterbo bebos egentligen af Skeppare och Sjöfarande.  
Enligt erhållen uppgift utgjorde låsteantalet å ortens handelsfartyg i

Malmö . . . . .	903.
Ystad . . . . .	1,131.

Helsingborg inberäknad,

Färjemans båtarna . . . . . 165. svåra  
låster, deraf Malmö och Ystad hade hvarje 29 fartyg och Helsingborg 2  
stycken, tillsammans 60 större fartyg utom mindre farkoster under 4 låster;  
innehållande fartygens låstetal sammanlagdt 2,199 låster.

Hamnarne wid Malmö och Ystad äro i senare åren ansenligen förbättrade med mycken kostnad, utan något annat bidrag än för Malmö af ett publikt lån: Landskrona hamn har naturen danat fördelaktigt, och Nederlagsfriheten derstädes borde vara af mycken wigt, men begagnas ej. Handeln är i aftagande allestädes. Genom de gamle handelshusens upplösning, hafwa nya tillkommit, och mängden har ej haft någon fördelaktig effect. Under Continental-systemet och Fransyske oroligheterna kom handeln i flor; men den har sedermera ständigt aftynat, conjuncturen blifwit ganfka ofördelaktig, och närmaste orsaken dertill anses vara penningebrist och twång på handeln, aldeles i motsatts med förhållandet i grannskapets länder; därför hafwa och de förmögne bland Handels-cläsen användt sig på Jordbruket, och Etådernes jordar i allmänhet, satte under odling, utgör des Innewanares synnerliga föremål, mera till Spannemålsproduction, än till primitiwa affigten, planteringar af färgämnen med mera dylikt. Endast wid Malmö där Olieslagerier finnas, ser man någon jord cultiveras till rapsat, deraf olia präkas.

Härstädes är en Wexel-undervisningsanstalt efter Lancasteriska metoden, som med mycken fördel för fattige barn begagnas. I Landskrona en wäl underhållen Slick-skola på Stadens bekostnad och en enskilt Skoleanstalt på Børloffska donationen, samt desutom i alla Städer andre nödige undervisningsanstalter.

I Lund ett Lazarett, grundadt på fond af Länet och af Academien, samt i senare åren genom biträde af Tre Skillingars Bewillningen, ansenligen utwidgad med nybyggnad till accouchementshus och under nybyggnad warande Curhus. I Malmö åter, är allmänna Hospitals-Inrättningen för sinnesswaga, utwidgad genom ett nyligen tillköpt hus, som undergått nybyggnad och förbättring, sammanbygd med gamla Hospitalthuset. Hålsowården försummas ej, och genom den tillökning af Bataillons-Läkare, som i senare åren tillkommit, samt på Läkare, genom den tillgång, hwarmed Lunds Academie fournerar, åger man förmågan att förekomma härjande farsoter,

hvilka och i senare åren ej existerat. Smittkoppor äro nu mera blott kände till namnet, och koppvymningen fortgår med all god opinion och effect för saken. Hvad i öfrigt för Landet är anfördt, rörande sjukvården, gäller med desto mer tillämpning i Ståderne, som Läkarne där äro närmast att tillgå lika med läkemedlen.

Fattigförsörjningen i Ståderne, kan, såsom inom en mindre scala än Landet, med mera upmärksamhet än där, följas och iakttagas. Detta är och händelsen i Länets Städer, hvaråst dehutom för medellösa af alla Classer lämpelige utvägar finnas till sysselsättning för dem, som åstunda att sig deraf begagna.

Den största olägenheten förekommer för fattige bland wårswade Militairen, medan, då de ej egentligen höra till Församlingarne i Ståderne, och Garnisons-Församlingarne sakna fond för fattig=anstalt, wårdsnaden om dem mer än mycket förswärar Police=anstalten, och önskeligt wore att med lika stål inrättningar finnas för pension och underhåll till afsedade wårswade Soldater, underhålls=anstalter äfwen ägde rum för deras Enkor och Barn, så wäl som och för äldre, bräklige och af sig komne Soldater, hvilka ej försedde med pension, på grund af tjänste=år, sakna all utväg till lifstids=försörjning.

Så widt omständigheterna möjeligen kunnat medgifwa äro, i förberörde mätto de uplysningar meddelde, som för Femårs=Berättelsen utgjort föremål, och är det en tillfredsställelse kunna intyga, att ortens håg för dess fortkomst, närmast är att förlikna wid dess trohet och tillgifwenhet för Konung och Fädernesland.

Med djupaste undersätelig wårdsnad, nit och trohet framhårdar till döds=stunden

Stormågtigste Allernådigste Konung

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste tropligtigste  
tjenare och undersäte

W. af Klinteberg.

Malmö Lands=Cancellie den 26. December 1822.

J. N. Hoffman.

Adolf Quensel.



# Malmö Län.

## Tabell för Städerna.

Städernas Namn.	Guld och Sømtter.	Staden tillhörig jord.						Utsäde af						Medelafkastning sedan utsädet är afdraget.						Underhållne Kreatur.						Uppfattadt värde.						Statsbidrag.																																																														
		Siffer.	Sng.	Fog och Betsmanf.		Summa Summeland.	Brennmal.	Svete.	Måg.	Rorn.	Saffa.	Blandfö.	Sitter.	Potatock.	Svete.	Måg.	Rorn.	Saffa.	Blandfö.	Sitter.	Potatock.	Siffar.	Oror.	Kor.	Lindbofop.	Sår.	Gvin.	Getter.	Guld och Sømtter.	Stadsfö.	Bredt, Manufakturier, Svearier, Sæbris Fet, m. m.	Summa.	Guld och Sømtter.	Landsfö.	Bredt, Manufakturier, Svearier, Sæbris Fet, m. m.	Borgerlig näring.	Personer icke hörande till någon näring.	Summa.	Bäddmans underhåll.	Bereciets underhåll.				Fattigförmån.	G. furs.	Röjning.	Sinnelise orotra oc.	Summa Statsbidrag.																																														
				Summa.	Summa.																																			Summa.	Summa.	Summa.	Summa.						Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.	Summa.																																		
Malmö . . . . .	33 1/2	1,637	15 7/8	456	16 1/2	844	25 1/2	2,938	25 1/2	3 1/2	10	100	266 2/3	100	266 2/3	100	100	66 2/3	66 2/3	500	90	900	1,600	500	33 1/2	266 2/3	3,500	244	90	200	20	80	350	8	1,419,927	27	162,170	4	5	45,400	—	1,628,497	31	5	3,076	25	6	373	3	2	98	17	9	8,759	30	8	4,468	37	7	16,776	18	8	805	40	—	2,815	40	8	746	—	—	1,048	24	4	4,610	17	—	6,000	—	—	4,030	45	11	1,815	24	—	37,928	35	7	72,567	37	2		
Vandsekrön . . . . .	301	1,167	—	231	29 1/4	329	26	1,728	23 1/2	13 1/2	10 5/8	102 1/2	378 1/2	99	378 1/2	99	99	61 1/2	68	469	75 5/8	1,023 1/2	2,935 1/2	500	360	270 1/2	238	3,283	274	18	255	13	149	13	470,413	32	11	120,886	33	10	51,137	10	8	648,437	29	5	974	14	8	219	22	5	2,076	31	11	770	42	3	4,125	17	6	241	36	—	111	32	—	747	14	10	644	15	—	1,463	10	—	4,221	37	4	11,555	21	8												
Helsingborg . . . . .	297	321	—	411	—	300	—	1,032	—	3	—	—	250	15	360	—	—	30	10	120	40	2,000	178	45	242	21	98	218	2	2	98	218	2	2	373,362	36	—	40,125	—	—	31,000	—	—	444,487	36	—	746	34	10	78	25	6	2,510	31	9	127	14	7	3,525	10	8	322	16	—	1,350	—	—	220	—	—	200	—	—	1,770	—	—	120	—	—	520	—	—	2,918	—	—	9,055	20	8						
Hstad . . . . .	506	600	—	238	31 2/5	800	—	1,638	31 2/5	1 3/4	10	100	150	10	100	10	10	50	10	608	90	800	1,050	50	200	40	4,864	130	12	310	32	50	200	2	251,729	25	8	104,862	31	5	20,809	22	4	651,401	31	5	1,153	40	—	215	33	6	116	16	—	2,422	39	9	1,028	40	—	4,987	25	3	402	24	—	128	44	—	138	42	8	60	—	—	227	38	8	597	36	9	831	—	—	2,040	—	—	14,379	11	11	23,966	12	7
Lund . . . . .	336	1,500	—	210	—	150	—	1,860	35	20	100	600	80	150	100	100	80	150	150	100	100	850	3,600	360	450	637 1/2	900	220	20	320	10	200	350	15	750,000	—	—	100,000	—	—	850,000	—	—	1,500	—	—	200	—	—	2,400	—	—	6,300	—	—	190	—	—	848	24	—	18	32	—	12	32	879	40	—	1,500	—	—	2,666	32	—	2,642	—	—	6,277	3	6	20,455	27	6										
Skånör och Salsterbo	147	339	17 1/2	679	2 1/2	2,226	16 3/4	3,245	4 1/2	9	159 2/3	52 1/8	38 3/8	14	4 1/2	—	—	—	—	66 2/3	100	472	141 3/8	86 1/8	3	6 2/3	480 2/3	166	8	184	64	213	142	—	23,689	36	—	41,247	3	10	1,600	—	—	66,536	39	10	47	19	3	82	25	4	3	29	5	616	6	3	393	9	5	1,142	41	8	116	20	5	269	18	5	—	—	—	130	—	—	26	6	—	209	—	—	666	5	4	2,592	21	10						
<b>Summa</b>	<b>1,922 1/2</b>	<b>5,565</b>	<b>1 1/2</b>	<b>2,227</b>	<b>15 1/8</b>	<b>4,651</b>	<b>4 1/8</b>	<b>12,443</b>	<b>20 1/8</b>	<b>123 9/8</b>	<b>54 5/8</b>	<b>621 4/8</b>	<b>1,547 5/8</b>	<b>417 3/8</b>	<b>359 1/2</b>	<b>309 1/2</b>	<b>1,993 2/8</b>	<b>461 2/8</b>	<b>4,405 1/4</b>	<b>9,827 3/4</b>	<b>1,801 2/8</b>	<b>1,383 1/2</b>	<b>1,228 7/8</b>	<b>15,027 2/3</b>	<b>1,212</b>	<b>193</b>	<b>1,511</b>	<b>160</b>	<b>790</b>	<b>1,273</b>	<b>27</b>	<b>3,569,123</b>	<b>13</b>	<b>7</b>	<b>570,291</b>	<b>25</b>	<b>6</b>	<b>149,946</b>	<b>33</b>	<b>—</b>	<b>4,289,361</b>	<b>24</b>	<b>17,498</b>	<b>38</b>	<b>3</b>	<b>1,169</b>	<b>13</b>	<b>11</b>	<b>364</b>	<b>17</b>	<b>5</b>	<b>18,835</b>	<b>44</b>	<b>4</b>	<b>8,988</b>	<b>47</b>	<b>10</b>	<b>36,857</b>	<b>17</b>	<b>9</b>	<b>2,079</b>	<b>22</b>	<b>5</b>	<b>5,412</b>	<b>31</b>	<b>1</b>	<b>1,230</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>1,358</b>	<b>24</b>	<b>4</b>	<b>8,001</b>	<b>18</b>	<b>1</b>	<b>10,495</b>	<b>3</b>	<b>7</b>	<b>8,199</b>	<b>2</b>	<b>11</b>	<b>8,169</b>	<b>40</b>	<b>—</b>	<b>66,390</b>	<b>45</b>	<b>8</b>	<b>140,193</b>	<b>6</b>	<b>5</b>				

Malmö Lands-Cancellie den 30. November 1822.  
W. af Klinteberg.  
J. N. Hoffman. Eberh. Quensel.

Malmö Län. Tabell för Landet.

Table with columns for: Antal, Utgå af (various goods), Medelafföring sedan utgådet är afdraget, Underhållne kreatur, Hufvudsak märke, Befolkning, Personel som icke höra till nån myndighet, Statshjärt, Örnändiga hänter, Statshjärt, Clerie-Statens underhåll, Sittigtjänst, Skola, Arbetsförämning, Litterer onera och affmarna B-skrift, Summa Statshjärt. Rows include categories like Ångs- och Kungs-Ladugårdar, Gårdar, Åkerbruk, etc.

Malmö Län: Cancelli den 26. December 1822.

W. af Klinteberg.

J. N. Hoffman.

Eberh. Quensel.